

ת"פ 42231/05/17 - מדינת ישראל נגד מ ב, ו ב

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 42231-05-17 מדינת ישראל נ' ב(עציר)

ת"פ 21513-06-17 מדינת ישראל נ' ב(עציר)

לפני כבוד השופטת רונית בש

המאשימה: מדינת ישראל

נגד

הנאשמים:

1. מ ב (עציר)

2. ו ב (עציר)

גזר דין

1. ביום 18.7.17 הורשע כל אחד מהנאשמים, על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום שתוקן במסגרת הסדר טיעון בין הצדדים שלא כלל הסכמה לעניין העונש, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 333 ו- 335(1)ו-(2) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) ובעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 334 ו- 335(1) ו- (2) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין.

2. כעת, לאחר שנשמעו טיעוני באי כוח הצדדים לעניין העונש והוגש תסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 1, אפנה למלאכת גזירת הדין.

כתב האישום המתוקן (להלן גם: כתב האישום)

3. על פי עובדות כתב האישום, הנאשמים הם אחים וא' א' ב' (להלן: המתלונן) הוא בן דודם. השלושה מתגוררים בסמיכות זה לזה בא' ויש ביניהם סכסוך הנוגע, בין השאר, לשטח חנייה הנמצא בין בתיהם (להלן בהתאמה: הסכסוך ושטח החנייה). ביום 2.5.17 בשעה 17:25, לערך, בעת שרכבו של המתלונן חנה בשטח החנייה, הגיעו לשם הנאשמים ברכב בו נהג נאשם 2 (להלן: הרכב). נאשם 2 ניסה להחנות את הרכב ופגע עם צדו הימני בקיר. בהמשך, הלכו הנאשמים, כשנאשם 1 אוחז בידו שקית ובה בקבוק שתייה עשוי זכוכית, לכיוון בית סבתם בא', שם שהה באותה עת המתלונן. סמוך לשעה 17:35, יצא המתלונן מבית הסבתא ועת שהבחינו בו הנאשמים, הוציא נאשם 1 את הבקבוק מתוך השקית וניפץ אותו על הרצפה. השניים התנפלו על המתלונן ותקפו אותו שלא כדון, בצוותא חדא, באגרופים ובבעיטות בכל חלקי גופו, בין היתר בצווארו, בגבו, בפניו, בבטן ובידיו, תוך שנאשם 1 תקף את המתלונן גם באמצעות הבקבוק המנופץ. הנאשמים המשיכו במעשיהם גם לאחר שהמתלונן נפל ארצה, וכל זאת בשל הסכסוך.

4. ע' א' ב', אחיו של המתלונן (להלן: ע'), אשר הבחין במתרחש, הגיע למקום וניסה למנוע מהנאשמים להמשיך לתקוף את המתלונן, אך נאשם 2 דחף את ע', הפיל אותו לרצפה, והמשיך לתקוף את המתלונן יחד עם נאשם 1. בהמשך, הגיעה למקום אחותו של המתלונן, ר' א' ב', וניסתה למנוע מהנאשמים להמשיך לתקוף את המתלונן, אך נאשם 2 דחף גם אותה והפילה ארצה. כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים, נגרמו למתלונן שברים באף עם חתך והמטומה חיצונית סביבם, המטומה חיצונית אוקסיפיטלית משמאל, פצע עמוק חודר עורפי בגובה C2 שמגיע עד לשריר הטרפזיוס, פצע שפשוף בבית שחי שמאלי וחתכים בזרוע שמאל מאחור. המתלונן פונה לבית החולים רמב"ם לקבלת טיפול רפואי.

תסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 1 (להלן בפרק זה: הנאשם)

5. תסקיר שירות המבחן שהוגש אודות הנאשם ביום 8.11.17 (להלן: התסקיר) מלמד כי הנאשם רווק בן 19, וכי טרם מעצרו בגין תיק זה התגורר ב-X. מהתסקיר עולה, כי הנאשם הוא הבן הצעיר במשפחה המונה זוג הורים ו-5 ילדים. לפני כ-8 שנים נפטר אחד מאחיו של הנאשם, באופן פתאומי, מדום לב. שירות המבחן התרשם, כי האירוע הנ"ל נחוזה כטראומטי עבור הנאשם. עוד צוין כי אביו של הנאשם ניהל בעבר אורח חיים התמכרותי ונתפס על ידי הנאשם כדמות מרוחקת ומנותקת, דבר שיצר בקרבו תחושות כעס כלפי אביו. שירות המבחן התרשם כי קשריו של הנאשם עם בני משפחתו מאופיינים בריחוק רגשי ומתנהלים באופן שטחי, למעט הקשר של הנאשם עם אמו שהינו קשר קרוב ומשמעותי עבורו. בגיל צעיר שולב הנאשם בפנימייה בשל קשיי הוריו לנהל חיי משפחה נורמטיביים. הנאשם שב לחיק הוריו כעבור 3 שנים. הנאשם סיפר לשירות המבחן, כי עבד מאז עזיבתו את הפנימייה וסייע בפרנסת משפחתו. כן שיתף הנאשם את שרות המבחן בקשייו להתמודד עם תנאי מעצרו הנחווים בעיניו כקשים.

6. באשר לעבירות המיוחסות לנאשם, צוין בתסקיר כי הוא מקבל אחריות לביצוען ברמה המילולית-פורמאלית. מדברי הנאשם בפני שירות המבחן עולה, כי מדובר בסכסוך מתמשך בינו לבין המתלונן ובני משפחתו, שהינם בני דודיו, אשר מתאפיין במריבות חוזרות וקונפליקטים מתמשכים. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מתבטא באופן קונקרטי ומצומצם, תוך שהוא אוזח בעמדה מגוננת וקורבנית, וכן מתקשה בגילוי אמפטיה רגשית כלפי המתלונן ובהתחברות לחומרת מעשיו ולתוקפנות שהפגין. כיום הנאשם ממוקד, עפ"י התסקיר, בעיקר במחירים שהוא ובני משפחתו "משלמים" בעקבות מעורבותו בעבירות מושא כתב האישום המתוקן, דבר המקשה על הנאשם להבחין בהשלכות מעשיו כלפי המתלונן. בשיחה שקיים שירות המבחן עם אביו של המתלונן, בהיות המתלונן עצור עד תום ההליכים, סיפר האב כי מערכת היחסים בין המשפחות מעורערת ובעייתית במשך שנים רבות, וכי כיום הוא חושש לחיי בנו. בד בבד אישר האב כי נערכה סולחה בין הצדדים, אולם טען כי לא שולם פיצוי כספי כלשהו. מהסכם הסולחה שהועבר לשירות המבחן, באמצעות ב"כ הנאשם, עו"ד יניב אביטן, עולה כי נערכה אכן סולחה בין הצדדים ביום 5.7.17, וכי שתי המשפחות מתגוררות בסמיכות ומנהלות ביניהם אורח חיים רגיל ואף משתתפות יחדיו באירועים חברתיים שונים. בשיחה שקיים שירות המבחן עם אביו של הנאשם, תיאר האב את הנאשם כבן ממושמע, אשר ניהל טרם מעצרו אורח חיים נורמטיבי וסייע בכלכלת הבית. לעניין מעורבות הנאשם בעבירות שבפנינו, תיאר האב את התנהגותו של הנאשם כלא שקולה, אף כי הפנה אצבע מאשימה כלפי המתלונן והשליך עליו את האחריות להתפתחות האירוע. שירות המבחן התרשם כי אביו של הנאשם מסר מידע חלקי בלבד וכי הוא נוקט כלפי בנו בעמדה מגוננת.

7. בבואו להעריך את גורמי הסיכון אל מול גורמי הסיכוי לשיקום, ציין שירות המבחן את עברו הנקי ללא רבב של הנאשם ואת אורח חייו הנורמטיבי טרם מעורבותו בביצוע העבירות. יחד עם זאת, במסגרת גורמי הסיכון, ציין שירות המבחן את התרשמותו מהנאשם כנער מופנם בעל דימוי עצמי נמוך, אשר משאביו הנפשיים והרגשיים דלים. שירות המבחן שב וציין את גישתו הקורבנית המתכחשת של הנאשם ואת הימנעותו מהתבוננות מעמיקה וביקורתית באשר לאחריותו האישית לביצוע העבירות, תוך טשטוש חלקים בעייתיים בתפקודו. בשקלול מכלול הפרמטרים, מעריך שירות המבחן כי רמת הסיכון להישנות עבירות אלימות ע"י הנאשם היא בינונית ברמת מסוכנות גבוהה יותר בהיבט של חומרת העבירות.

8. בהינתן חומרת העבירות שבפנינו, נסיבותיהן והסיכון להישנות עבירות דומות, נמנע שירות המבחן מליתן המלצה בעניינו של הנאשם לחלופה עונשית או שיקומית במסגרת הקהילה, אשר יהא בכוחה להפחית את הסיכון להישנות עבירות על-ידו. עם זאת, ובמטרה לצמצם את נזקי המאסר והעלאת סיכויי השיקום בעתיד, ממליץ שירות המבחן לבחון את שילובו של הנאשם במסגרת תכניות הטיפול שמציע שרות בתי הסוהר.

ראיות הצדדים לעונש וטיעוניהם לעונש

9. ב"כ המאשימה הגיש את גיליון המרשם פלילי של נאשם 2 (ט/1), המלמד כי לחובתו הרשעה קודמת משנת 2010 בעבירות אלימות ובגינה ריצה עונש של מאסר בפועל למשך 7 חודשים. כמו כן, הגיש ב"כ המאשימה מסמכים רפואיים בעניינו של המתלונן (ט/2), כמו גם תמונות המתעדות את החבלות שנגרמו לו בעטים של הנאשמים (ט/3). ב"כ המאשימה הגיש את טיעוני המאשימה לעונש בכתב (ט/4) והוסיף וטען בעל-פה בדיון בפניי.

10. נטען ע"י ב"כ המאשימה, כי הערכים החברתיים המוגנים במקרה דנן הינם- שמירה על החיים ושלמות הגוף. באשר לחלקו היחסי של כל אחד מהנאשמים בביצוע העבירה, נטען כי חלקו של נאשם 1 גדול יותר מחלקו של נאשם 2, זאת בהינתן העובדה שהוא ניפץ את בקבוק הזכוכית ותקף באמצעותו את המתלונן. יחד עם זאת, הדגיש ב"כ המאשימה כי המעשים בוצעו, בצוותא חדא, ע"י שני הנאשמים, בעוד שנאשם 2 הפליא מכותיו במתלונן, ולכן אין ללמוד מכך שנאשם 2 לא אחז פיזית בבקבוק הזכוכית, בדבר אחריותו המופחתת. כן נטען, כי נאשם 2 שעמד בצמוד לנאשם 1 לא מנע מהאחרון לעשות שימוש בבקבוק, ואף עודד אותו לפעול כפי שפעל, כל זאת תוך שהוא מונע מאחיו ואחותו של המתלונן לסייע בעדו. לפיכך, לשיטת המאשימה, אין מקום לאבחן בין שני הנאשמים לעניין העונש שיושת עליהם. באשר לנזק שנגרם כתוצאה מביצוע העבירה, צוין כי במעשיהם גרמו הנאשמים לחבלות ופציעות קשות בגופו של המתלונן, כפי שעולה בבירור מעיון ב-ט/2 וב-ט/3. עוד טען ב"כ המאשימה, כי אלמלא התערבותם של אחיו ואחותו של המתלונן שהגיעו למקום, ייתכן שהאירוע היה מסתיים באורח חמור אף יותר ואף במוות. לעניין הנסיבות שהביאו את הנאשמים לביצוע העבירות צוין, כי הרקע למעשים טמון בסכסוך בין המעורבים. ב"כ המאשימה ביקש להדגיש בנקודה זו כי גם אם נכונה טענת הנאשמים, לפיה הותקפו בעבר ע"י המתלונן, הרי שאין הדבר יכול להוות צידוק למעשיהם.

11. ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה המלמדת על עמדתה לעונש של המאשימה בתיק זה (ט/5) וביקש לקבוע מתחם עונש הולם אחד לגבי כל העבירות, הנע בין ארבע לשבע שנות מאסר בפועל, זאת בצד עונשי מאסר ארוכים ומשמעותיים, וכן פיצוי כספי למתלונן.

12. ב"כ המאשימה הוסיף וטען, כי בתיק זה לא עולות נסיבות המצביעות על שיקום הנאשמים או סיכוי לשיקומם, אשר יש בכוחן להביא לסטייה ממתחם העונש ההולם. עוד צוין, כי בתגובה למעשיהם של הנאשמים ובטרם נעצר, הותקף נאשם 2, לכאורה, ע"י המתלונן, באמצעות סכין ונגרמה לו חבלה חמורה. עם זאת, ב"כ המאשימה סבור, כי ככל שייקבע כי אכן המתלונן ביצע את המיוחס לו בכתב האישום נגדו, הרי שאין הדבר מהווה נסיבה לקולה בתיק זה ומעשיו של המתלונן אינם מכשירים בדיעבד את מעשיהם של הנאשמים, כי אם רק ממחישים את עוצמת הסכסוך בין הניצים, דבר המצדיק ענישה מחמירה שתרתיע את כל המעורבים מלשוב ולנקוט באלימות במסגרת הסכסוך ביניהם.

13. ב"כ המאשימה ציין, במסגרת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, את הודאת הנאשמים בעובדות כתב האישום המתוקן שחסכה זמן שיפוטי יקר וכן את הסכם הסולחה, אף כי ביקש להעניק לו משקל מועט במידה שיימצא מקום להתחשב בכך לקולה. ב"כ המאשימה התייחס גם לתסקיר בעניינו של נאשם 1, תוך שהדגיש כי התסקיר אינו בא בהמלצה טיפולית נוכח התרשמות שרות המבחן לעניין מסוכנותו של נאשם 1 כמצויה ברמת סיכון בינונית להישנות עבירות ברמת חומרה גבוהה.

14. במסגרת ראיות ההגנה לעונש מטעם נאשם 1, הגיש בא כוחו את הסכם הסולחה שנערך בין הצדדים (נ/2).

15. ב"כ נאשם 1 הגיש את טיעונו לעונש בכתב (נ/1) והוסיף וטען בקצרה בעל-פה בדיון בפניי. צוין כי ההגנה בתיק זה אינה חולקת על הערך החברתי הנפגע כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים, שהינו שמירה על שלמות הגוף והנפש. עוד טען ב"כ נאשם 1, כי מתחם העונש ההולם לו עותרת המאשימה בטיעוניה חורג בחומרתו, וכי אין ללמוד גזירה שווה לעניינו מהפסיקה אליה הפנתה המאשימה שכן אין הנדון דומה לראייה. להמחשת עמדתו לעונש של נאשם 1 הופנה בית המשפט לפסיקה הנזכרת בנ/1, תוך שצוין כי מתחם העונש ההולם בעניינו של נאשם 1 נע בין 6 ל-24 חודשי מאסר בפועל.

16. באשר לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, ציין ב"כ נאשם 1 את הסכסוך הקיים בין הנאשמים למתלונן הנוגע לשטח חנייה מצוי בין בתיהם. כמו כן נטען, כי בשל הסכסוך הנ"ל הותקף, לא אחת, נאשם 1 בעצמו ע"י המתלונן ובני משפחתו, וכי תקיפת המתלונן נבעה מהאירועים הקודמים. לעניין זה הובהר כי המתלונן מצוי במעצר עד תום ההליכים בהינתן כתב אישום חמור שהוגש נגדו בגין תקיפתו של נאשם 2 כחודש לאחר האירוע מושא כתב האישום שבפנינו.

17. באשר לקביעת עונשו של נאשם 1 בתוך המתחם לו עותרת ההגנה, ציין הסנגור את עברו הנקי ללא רבב של נאשם 1, כמו גם את העובדה שהוא עצור זמן רב בגין תיק זה, לראשונה בחייו. כמו כן, ציין ב"כ נאשם 1 את הודאתו של נאשם 1 בעובדות כתב האישום המתוקן ואת החיסכון בזמן שיפוטי הנובע מכך, זאת לצד לקיחת האחריות והבעת החרטה. עוד נטען כי אמנם נאשם 1 אינו קטין, אולם בעת ביצוע העבירות הוא היה "בגיר צעיר" כבן 19 בלבד, דבר שהשפיע על מידת יכולתו להבין את התוצאות ההרסניות של מעשיו. בנקודה זו הפנה הסנגור לאמור בתסקיר שירות המבחן בדבר נסיבות חייו של הנאשם ולהתרשמותה של קצינת המבחן באשר לדפוסי החשיבה של הנאשם, שעודנו נמצא בשלב גיבוש זהותו הבוגרת. כן ציין הסנגור את הסכם הסולחה שנערך בין הצדדים, כשיקול לקולה, לעניין גזירת עונשו של נאשם 1 בתוך מתחם העונש ההולם, וביקש כי בית המשפט ישית עליו עונש המצוי ברף התחתון של המתחם הנ"ל.

18. נאשם 1 בדבריו בדיון בפניי הביע צער על מעשיו, תוך שציין כי ברצונו להתחיל בחיים חדשים, לעזור להוריו בפרנסת המשפחה ולא לשוב ולבצע עבירות.

19. ב"כ נאשם 2 ביקש להצטרף לדברי ב"כ נאשם 1, ככל שהם נוגעים לכך שמתחם העונש ההולם לו עותרת המאשימה, אינו סביר. עוד נטען, כי קביעת עונש הולם אחד עבור שני הנאשמים בתיק זה אינו עולה בקנה אחד עם עיקרון ההלימה, על פיו יש לקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהינתן תיקונו של כתב האישום באופן המקל עם נאשם 2, ונוכח העובדה שגם המאשימה סבורה כי חלקו של נאשם 2 בביצוע העבירות קטן יותר מחלקו של נאשם 1, ביקש ב"כ נאשם 2 לקבוע בעניינו של נאשם 2 מתחם עונש הולם הנמוך מזה שייקבע בעניינו של נאשם 1 ולהעמידו בטווח שבין מספר חודשי מאסר בפועל לבין 18-24 חודשי מאסר בפועל.

20. ב"כ נאשם 2 שב וציין את הסכסוך בין הנאשמים למתלונן והגיש לעניין זה את כתב האישום שהוגש, כאמור, נגד המתלונן והמייחס לו, לכאורה, ביצוע עבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ושיבוש מהלכי משפט, בגין תקיפתו של נאשם 2, כחודש לאחר האירוע מושא כתב האישום המתוקן (נ/3). בנקודה זו הוסיף וציין הסנגור, כי בעקבות מעשיו של המתלונן כמתואר ב-נ/3, נותח נאשם 2 ואושפז בבית חולים במשך כמה ימים. בד בבד ציין ב"כ נאשם 2, כי בעקבות האירועים הנ"ל, נחתם בין הצדדים הסכם סולחה, אשר שם סוף למחלוקות בין הצדדים. ב"כ נאשם 2 הפנה למאמרו של כב' הנשיא בבית משפט זה, השופט ד"ר רון שפירא, "הגיעה העת לסולחה", כדי ללמד על מהות וחשיבות הסכם הסולחה במגזר הערבי.

21. במסגרת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ציין הסנגור את הודאת נאשם 2 בעובדות כתב האישום המתוקן ואת לקיחת האחריות למעשיו. הוא הוסיף וציין, כי לאחרונה נולד, טרם זמנו, בנו הבכור של נאשם 2, הסובל מבעיה רפואית חמורה בעטיה נותח בלבו וכעת מצבו מוגדר קשה ולא יציב. ב"כ נאשם 2 הגיש אישורים בגין כך מבית החולים רמב"ם, לפיהם התינוק עודנו מאושפז במצב קשה במחלקת טיפול נמרץ ילדים, מונשם ומקבל טיפול תומך (נ/4). עוד ציין ב"כ נאשם 2 כי גם מצבה הרפואי של אשת הנאשם התדרדר לאחר הלידה, וכי היא אושפזה ולאחר מכן שוחררה (נ/5). נטען כי כעת זקוקה אשת הנאשם לעזרתו וטיפולו של הנאשם. כן ציין הסנגור, כי בשל המצוקה הרפואית של התינוק ושל אשת הנאשם, התמוטט נאשם 2 לא אחת ואף הותר לו, נוכח מצבו הקשה של התינוק, לצאת, בליווי אבטחה, לביקור הרך הנולד בבית החולים (נ/6). ב"כ נאשם 2 ביקש, לפיכך, כי בית המשפט יתחשב, כנסיבה לקולה, במצבם הרפואי החריג של בני משפחתו של נאשם 2 ובעיקר במצבו הקריטי של בנו, וכי על אף עברו הפלילי, ייגזר עונשו בתחתית מתחם העונש ההולם הנטען, כאמור, על-ידו. עוד נטען כי הנאשם שוהה בתיק זה במעצר תקופה ארוכה וזאת בשל העדר חלופת מעצר המרוחקת מביתו. לתמיכה בעמדתו לעונש בתיק זה הגיש ב"כ נאשם 2 רשימת פסיקה שערך (נ/7) וכן אסופת פסיקה (נ/8).

22. להלן בסמוך יובאו דבריו של נאשם 2 בדיון בפניי: "אני מצטער על כל מה שהיה, מצטער כל דקה וכל יום, אני יודע שיש סולחה בינינו, זה לא כל הזמן קורה, זה קרה פעם אחת ולא יקרה עוד פעם בחיים. אנחנו לא אנשים בעייתיים. אמא שלי עובדת משעה 05:00 עד 12:00 ולוקחת את אשתי בבית חולים. אשתי ילדה לפני חודש, היא כל יום הולכת לבית החולים להיות עם התינוק, שהוא חולה מאוד. אמא שלי עוזרת לה ולנו היא קונה דברים בקנטינה. אני מרחם על

אמא שלי שהיא סובלת מאוד. אני מבקש שאחד מאיתנו ישתחרר בקרוב כדי שנעזור לאמא שלנו. אני מתרגש מאוד וקצת מתבלבל בדברים שלי היום מרוב הלחץ וההתרגשות. אני גם נפלתי קורבן בסכסוך הזה, קיבלתי דקירות בחזה, בגב, ברגל מהמתלונן שלקח את החוק לידיים. הייתי מאושפז בבית חולים, עברתי תפירות".

דין והכרעה

23. תיקון מס' 113 לחוק העונשין מתווה את העיקרון המנחה כיום את ביהמ"ש בבואו לגזור דינו של נאשם שהינו, לפי סעיף 40 ב לחוק העונשין, עיקרון ההלימה, לפיו צריך להתקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. יחס זה מבטא, למעשה, את עיקרון הגמול (ראו: ע.פ. 1523/10 פלוני נ' מדינת ישראל (18/4/12)). סעיף 40 ג' לחוק העונשין קובע, כי על ביהמ"ש לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם, בהתאם לעיקרון המנחה הנ"ל. לשם כך, יתחשב ביהמ"ש בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הכלולות בסעיף 40 ט' לחוק העונשין.

24. על בית המשפט, בשלב הראשון של יישום תיקון 113 לחוק העונשין, לבדוק האם העבירות בהן הורשע הנאשם מהוות אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים, שאז לקבוע מתחם ענישה הולם לכל אירוע בנפרד ולאחר מכן לגזור עונש נפרד לכל אירוע (בד בבד עם קביעה האם ירוצו העונשים בחופף או במצטבר) או עונש כולל לאירועים כולם (סעיף 40"ג (ב) לחוק העונשין) (ראו: ע"פ 8641-12 מוחמד סעד נ' מ"י (5.8.13)).

25. במקרה דנן מדובר בשתי עבירות המהוות אירוע אחד ועל כך אין חולק. הערך החברתי שנפגע כתוצאה מהעבירות בהן הורשעו, כאמור, הנאשמים הוא זכותו של המתלונן לשלמות גופו ובטחונו. במקרה דנן בחרו הנאשמים לפתור סכסוך בדרך של אלימות קשה שהפעילו כלפי המתלונן. לעניין זה יפים הדברים הבאים, כפי שנאמרו מפי כב' הש' ארבל בע"פ 4173/07 פלוני נ' מ"י (16/8/07):

"רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית וכל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעברייני האינדיבידואלי, והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה".

26. אף בע"פ 6971/13 אושר עמ"נ נ' מ"י (ניתן ביום 23.9.14) התייחס בית המשפט העליון לתופעה החמורה של יישוב מחלוקות וסכסוכים, תוך שימוש בנשק קר, כהאי לישנא: "כבר נלאינו מלחזור ולהתריע על התופעה, אשר הולכת ומתרחבת בעיקר בקרב צעירים, של יישוב מחלוקות וסכסוכים, בדרך כלל בעניינים של מה בכך, תוך שימוש בנשק קר או חם. זוהי תופעה שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עמה, והדרך להתמודד, עם תופעה זו, שפשתה בחברה בישראל לכל גווניה וצורותיה, הינה באמצעות ענישה קשה ומרתיעה".

27. הנאשמים תקפו, כאמור, את המתלונן בברוטליות ובאכזריות, כשהם פועלים, בצוותא חדא, ומכים אותו בחלקי גופו השונים, באגרופים ובבעיטות. נאשם 1 אף תקף את המתלונן, באמצעות הבקבוק המנופץ, והשניים המשיכו במסכת האלימות שלהם אף לאחר שהמתלונן נפל לרצפה. הנאשמים היו נחושים לתקוף את המתלונן, כפי שעולה מסעיף 5 לעובדות כתב האישום המתוקן, המלמד כי נאשם 2 דחף את אחיו של המתלונן ואת אחותו, אשר ניסו לעצור את אירוע התקיפה. המניע לאלימות הקשה הנ"ל נעוץ, כאמור, בסכסוך בין הצדדים, אשר הוביל מאוחר יותר, ביום 05/06/2017, לכך שהמתלונן עשה, כפי הנראה, אף הוא דין לעצמו ותקף לכאורה קשות את נאשם 2, כפי שעולה מכתב האישום שהוגש נגד המתלונן (נ/3). יובהר כי המתלונן דקר, עפ"י אותו כתב אישום, את נאשם 2, באמצעות סכין, וגרם לו בכך לנזקי גוף המוגדרים כ"חבלה חמורה", ואשר הצריכו את אשפוזו של נאשם 2 בבית החולים במשך יומיים.

28. במקרה שבפנינו גרמו הנאשמים, במעשיהם, למתלונן לחבלות חמורות שעיקרם שברים באף ולפצעים של ממש, זאת כפי שעולה מהתיעוד הרפואי של המתלונן (ט/2) ומתמונותיו המדברות בעד עצמן וממחישות את חומרת פציעתו באמצעות בקבוק הזכוכית המנופץ בו אחז נאשם 1. בנקודה זו אציין כי חלקו של נאשם 1 בפציעתו של המתלונן דומיננטי יותר, זאת בהינתן העובדה שנאשם 1 עשה, כאמור, שימוש פיזי בנשק הקר שאחז בידו. עם זאת, יובהר לעניין זה, כי שני הנאשמים חברו, בצוותא חדא, לתקיפת המתלונן, כמתואר בכתב האישום, ונאשם 2 אף מנע מאחיו ומאחותו של המתלונן לסייע בעדו. לפיכך, יש לזקוף אך במעט לטובת נאשם 2 את העובדה שלא עשה שימוש פיזי בבקבוק הזכוכית. כן אוסיף, כי בדרך של מזל לא נגרמו למתלונן חבלות קשות ורציניות יותר, שהרי שימוש בנשק קר יכול חלילה להוביל אף לתוצאה של קיפוד חיי אדם.

29. להלן מדיניות הענישה הנהוגה בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ובעבירה של פציעה בנסיבות מחמירות:

· בת"פ (מחוזי באר שבע) 8075/05 מ"י נ' אבו עראר (4.2.07) הושת על נאשם, שהורשע מכוח הודאתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ובעבירה של החזקת סכין שלא כדיון, עונש של 15 חודשי מאסר בפועל. במקרה הנ"ל דובר בנאשם בן 26, בעל עבר נקי, שדקר בבית ספר קטין, באמצעות סכין, ובעקבות מעשה זה נפצע הקטין בירכו השמאלית ואושפז במשך יומיים בבית חולים.

· ע"פ 6484/14 תלחמי נ' מדינת ישראל (06.12.15)-המערער הורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. המערער הטיח לעבר ראשו של המתלונן מוט מתכת, עם קצוות מושחזים. המתלונן הגן בידו על ראשו וכתוצאה מכך נחבל בידו השמאלית באופן שהצריך ניתוח. המערער נעדר עבר פלילי. ביהמ"ש המחוזי גזר עליו 21 חודשי מאסר בפועל ופיצוי למתלונן בסך 30,000 ₪. ביהמ"ש העליון דחה את הערעור וקבע כי בנסיבות העניין ביהמ"ש המחוזי לא חרג ממתחם העונש הראוי, ואף בתוך המתחם לא החמיר יתר על המידה עם המערער.

· ע"פ 6186/12 סיסאי קסטה נ' מדינת ישראל (17.02.13)- המערער הורשע על פי הודאתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. המערער תקף את המתלונן בפניו, באמצעות בקבוק בירה, על רקע דין ודברים ביניהם כאשר שניהם היו בגילופין. למתלונן נגרמו שברים בעצמות הפנים ופגיעות נוספות בראשו. למערער היה עבר פלילי והתסקיר של שירות המבחן בעניינו לא היה חיובי. ביהמ"ש המחוזי הטיל על אותו מערער עונש של 30 חודשי מאסר

בפועל. ביהמ"ש העליון דחה את הערעור.

ע"פ 379/15 אגינצ'ה לוי נ' מדינת ישראל (26.07.15)-המערער הורשע על פי הודאתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. במהלך ויכוח בינו לבין המתלונן, הטיח המערער בחוזקה בקבוק בירה מלא בחלקו, בפניו של המתלונן. עקב כך המתלונן נותח ואושפז בבי"ח. למערער היו הרשעות קודמות בעבירות אלימות. ביהמ"ש המחוזי קבע כי מתחם הענישה נע בין 24 - 48 חודשי מאסר בפועל והטיל על המערער 30 חודשי מאסר בפועל ופיצוי בסכום של 10,000 ₪. ביהמ"ש העליון דחה את הערעור וקבע שהעונש אינו חורג ממדיניות הענישה הנהוגה.

ע"פ 7475/14 מהדי נ' מדינת ישראל (25.12.14) -המערער הורשע, מכוח הודאתו, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. בין המערער לבין המתלונן התפתח ויכוח על רקע עקיפת המתלונן את רכבו של המערער. המערער יצא מרכבו, דחף את המתלונן ובהמשך היכה את המתלונן באמצעות כלי עבודה ממתכת. כתוצאה ממעשיו של המערער, נשברו למתלונן שלוש שיניים ונגרם לו חתך בשפתו העליונה שנדרשו תשעה תפרים על מנת לאחותו. ביהמ"ש המחוזי הטיל עליו 24 חודשי מאסר בפועל. העליון הפחית את עונשו ל- 20 חודשי מאסר בפועל, בשל השיהוי הניכר של יותר משנתיים וחצי, ממועד ביצוע העבירה עד להגשת כתב אישום וכן בהינתן פרק הזמן של יותר מארבע וחצי שנים עד למתן גזר הדין.

בת"פ (שלום נצרת) 36965-03-13 מדינת ישראל נ' אבו (1.5.13) - הורשע הנאשם בעבירות שעניין פציעה בנסיבות מחמירות והחזקת סכין שלא כדין והושתו עליו 9 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ותשלום פיצוי למתלונן בסך 10,000 ₪ וזאת בהתאם להסכמות הצדדים בגדר הסדר טיעון.

ברע"פ 7378/13 חרובי נ' מדינת ישראל (31.10.13) - נדחתה בקשת רשות ערעור של הנאשם על חומרת עונשו, 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, אשר הורשע בעבירה של פציעה בנסיבות מחמירות בגין כך שדקר את המתלונן בבטנו ובמפשעתו בעקבות ויכוח.

בעפ"ג (חי') 5026-10-16 פיראס נעימי נ' מדינת ישראל (1.11.16)- נדחה ערעור נאשם על חומרת עונשו- 9 חודשי מאסר בפועל, שהוטלו עליו בגין הטחת בקבוק בראשו של אחר, אשר גרמה לפציעתו.

ת"פ 16557-10-14 (מחוזי חיפה) מדינת ישראל נ' אברהם תם (12.1.15) - הושת על הנאשם עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי בגין הרשעתו בעבירה של פציעה בנסיבות מחמירות. הנאשם הצטייד מבעוד מועד במברג, דקר את המתלונן פעמיים ברגלו, וכתוצאה ממעשיו נגרמו למתלונן חתכים שהצריכו תפירה.

30. לאחר ששקלתי את הערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות, את נסיבות ביצוע העבירות, וכן שקלתי, במידת מה, את חלקו הדומיננטי יותר של נאשם 1 בביצוע העבירות ובד בבד בחנתי את מדיניות הענישה הנהוגה בגין

העבירות שבפנינו, הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם בעניינו של נאשם 1 נע בין עונש של 18 חודשי מאסר בפועל לבין עונש של 42 חודשי מאסר בפועל, וכי מתחם העונש ההולם בעניינו של נאשם 2 נע בין עונש של 15 חודשי מאסר בפועל לבין עונש של 36 חודשי מאסר בפועל.

31. במסגרת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, כאמור בסעיף 40"א לחוק העונשין, אציין, לטובת שני הנאשמים, את הודאתם בעובדות כתב האישום המתוקן, אשר חסכה הן מזמנו היקר של בית המשפט והן ובעיקר את העדת עדי התביעה, לרבות המתלונן.

32. עוד אציין, לטובת נאשם 1, את עברו הנקי ואת גילו הצעיר. הנאשם בן 19 בלבד. לאמור לעיל אוסיף את נסיבותיו האישיות של נאשם 1, העולות מתסקיר שירות המבחן שפורט לעיל, כמו גם את העובדה שעד למעורבות בתיק זה, ניהל נאשם 1 אורח חיים נורמטיבי. עם זאת, התרשם שירות המבחן כי גישתו של נאשם 1 לביצוע העבירות, היא מתכחשת וקורבנית, וכי קיימת רמת סיכון בינונית לביצוע עבירות אלימות על ידו בעתיד ברמת מסוכנות גבוהה של עבירות. נוכח האמור לעיל, לא בא, כאמור, שירות המבחן בהמלצה טיפולית במסגרת הקהילה בעניינו של נאשם 1.

33. לחובתו של נאשם 2, אציין כי בעברו הרשעה קודמת (משנת 2010) בעבירות אלימות, אשר בגינה ריצה נאשם 2 מאסר בפועל לתקופה של 7 חודשים, אשר לא הרתיעו מלשוב ולבצע את העבירות שבפנינו. לטובתו של נאשם 2, אציין את נסיבותיו האישיות העולות בהרחבה מטיעוני הנ"ל של סנגורו. במסגרת זו יש ליתן את הדעת לכך שבנו הפג של נאשם 2, עבר ניתוח לב פתוח ומצבו מוגדר קשה ולא יציב. אף מצבה הרפואי של אשת הנאשם אינו תקין (ראו נ/4 - נ/6). לפיכך, ברי כי הטלת עונש כבד על נאשם 2 תפגע בבני משפחתו. עוד אציין כי נאשם 2 הותקף לכאורה ע"י המתלונן ונגרמה לו חבלה חמורה, כפי שעולה מכתב האישום שהוגש, כאמור, נגד המתלונן, העצור עד תום ההליכים בגין כך.

34. לאמור לעיל אוסיף את הסכם הסולחה שנערך בין הצדדים לאחר שהותקף נאשם 2 ע"י המתלונן. מדובר בהסכם סולחה מיום 5/7/2017 שנחתם בין משפחת המתלונן לבין משפחת הנאשמים, בנוכחות סגן ראש עיריית תמרה וראש עיריית תמרה (ראו נ/2).

35. הסכם הסולחה הנ"ל מהווה שיקול לזכותם של הנאשמים, אם כי לא שיקול מכריע, זאת כפי שעולה מדבריו של בית המשפט העליון, אשר נאמרו בע"פ 8564/10 זועבי נ' מדינת ישראל (3.3.2011), כהאי לישנא:

"על אף שהסכם סולחה יכול להוות שיקול לזכות הנאשם, לא מדובר בשיקול מכריע. בנוסף, הסכמי סולחה אינם יכולים לבוא תחת מעורבותן של רשויות המדינה, "בפרט כאשר מדובר במעשים שבמהותם מבטאים נטילת החוק לידיים לצורך פתרון סכסוכים תחת פניה לרשויות המוסמכות".

36. לאחר ששקלתי את מכלול הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, הגעתי לכלל מסקנה כי מן הראוי להשית על כל אחד מהנאשמים עונש של מאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים, בצירוף רכיבי ענישה של מאסר על תנאי

37. בסיכומו של דבר, אני דנה כל אחד מהנאשמים, כדלקמן:

נאשם 1:

- למאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים, בניכוי ימי מעצרו (מיום 09/05/2017).
- למאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא לבל יעבור נאשם 1 עבירת אלימות מסוג פשע לפי חוק העונשין התשל"ז-1977.
- למאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא לבל יעבור נאשם 1 עבירת אלימות מסוג עוון לפי חוק העונשין התשל"ז-1977.
- אני מורה לנאשם 1 לפצות את המתלונן פיצוי בסכום של 10,000 ₪, אשר יפקד ע"י נאשם 1 עבור המתלונן בקופת בית המשפט תוך 90 יום.

נאשם 2:

- למאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים, בניכוי ימי מעצרו (מיום 6.6.17).
- למאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא לבל יעבור נאשם 2 עבירת אלימות מסוג פשע לפי חוק העונשין התשל"ז-1977.
- למאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא לבל יעבור נאשם 2 עבירת אלימות מסוג עוון לפי חוק העונשין התשל"ז-1977.
- אני מורה לנאשם 2 לפצות את המתלונן פיצוי בסכום של 10,000 ₪, אשר יפקד ע"י נאשם 2 עבור המתלונן בקופת בית המשפט תוך 90 יום.

בשולי גזר הדין מתבקש שב"ס לבחון את התאמתו של נאשם 1 להשתלב בתוכניות הטיפול המוצעות במסגרת שב"ס, כמומלץ בתסקיר שירות המבחן.

המזכירות תמציא את גזר הדין לשירות המבחן.

המאשימה תמציא את גזר הדין למתלונן וכן תמציא בכתב, תוך 7 ימים לתיק בית המשפט, את פרטיו העדכניים של המתלונן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ז חשון תשע"ח, 16 נובמבר 2017, במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ נאשם 1 עו"ד קורונל, ב"כ נאשם 2 עו"ד גב' אבו עסבה הנאשמים בעצמם.